

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра теорії і практики журналістики

Затверджено

На засіданні кафедри теорії і
практики журналістики
факультету журналістики
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2023р.)

Завідувач кафедри
Лозинський М.В.

Силабус з навчальної дисципліни

«Вплив медіаіндустрії

на функціонування громадської думки»,

ЩО ВИКЛАДАЄТЬСЯ В МЕЖАХ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ЖУРНАЛІСТИКА»

другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 061 – журналістика

СИЛАБУС КУРСУ
«Вплив медіаіндустрії на функціонування громадської думки»
2023-2024 навчального року

Назва курсу	«Вплив медіаіндустрії на функціонування громадської думки»
Адреса викладання курсу	Вул. Генерала Чупринки, 49, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра теорії і практики журналістики
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 06 Журналістика, Спеціальність – 061 Журналістика
Викладачі курсу	Рудик Мирослава Степанівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри теорії і практики журналістики
Контактна інформація викладачів	https://orcid.org/0000-0003-3612-100X Myroslava.rudyk@lnu.edu.ua https://journ.lnu.edu.ua/employee/rudyk-m-s
Консультації по курсу відбуваються	Консультації відбуваються на кафедрі каб. 202 у день проведення лекцій/практичних занять, а також за попередньою домовленістю. Також можливі онлайн-консультації.
Сторінка курсу	https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/09/vplyv-mediaindustrii-2023.pdf
Інформація про курс	Дисципліна «Вплив медіаіндустрії на функціонування громадської думки» є вибірковою дисципліною з спеціальності 061 Журналістика для освітньої програми «Журналістика», яка викладається у 3 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс спрямований на вивчення особливостей впливу медіа на функціонування громадської думки, що зумовлено низкою суспільних змін і перетворень, де ЗМК відіграють провідну роль, коли йде мова про консолідацію суспільства, вироблення певних стратегій щодо інформаційного забезпечення та протидію інформаційній війні.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни «Вплив медіаіндустрії на функціонування громадської думки» є освоєння студентом комплексу знань з теорії і практики журналістики, психології масової комунікації та соціології для вивчення ефективності роботи ЗМІ щодо формування громадської думки та визначення ролі медій у системі формування громадянського суспільства. Цілями курсу є: ознайомити студентів з основними чинниками формування громадської думки у медіа, визначення шляхів залучення аудиторії до обговорення важливих питань суспільно-політичного та соціального

	характеру у медіа, через взаємодію медіа і громадськості творення громадянського суспільства.
Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;">Базова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Почепцов Г. Токсичний інфопростір. Як зберегти ясність мислення і свободу дії /Георгій Почепцов // Vivat.- 2022.- 384с. 2.Рудик М. Вплив соціальних медіа на формування громадської думки/ Мирослава Рудик // Вісник Львівського університету. Серія Журналістика. – 2020. – Вип. 48. – С. 198–206. 3.Забужко О. Найдовша подорож.-2022.- 364с. 4.Пітер Сінгер,Емерсон Брукінг Війна лайків. Зброя в руках соціальних мереж. Видавництво «Клуб Сімейного Дозвілля», - 2019.- 320 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Квіт С. Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім «Києво-Могилянська», 2008. – 206 с. 2.Потятиник Б. Медіа: ключі до розуміння. – Львів., 2004. 3.Лубкович І. Соціальна психологія масової комунікації: підручник / Ігор Лубкович. – Львів: ПАІС, 2013. – 252с. 4.Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни. – К.: Вид. дім. «Києво-Могилянська академія», 2015. – 497 с. 5.Різун В. Теорія масової комунікації: Підручник. Електронний ресурс: режим доступу: http://journalib.univ.kiev.ua/per_les_z_tmc2007.pdf 6. Квіт С. Що таке медіа дослідження?// Українська журналістика: умови формування та перспективи розвитку: зб. наук пр. – Черкаси, 2007. – Режим доступу: http://blogosphere.com.ua/ <p style="text-align: center;">Періодичні видання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Вісник Львівського університету. Серія: журналістика 2.Наукові записки Інституту журналістики 3.Теле- та радіожурналістика <p style="text-align: center;">Інтернет-джерела</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка https://www.lnulibrary.lviv.ua/katalog/; 2. Бібліотека Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка: http://www.journ.univ.kiev.ua/; 3. Наукова електронна бібліотека Національної бібліотеки ім. В. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua/; 4. Медіакритика: https://www.mediakrytyka.info/ 5. https://texty.org.ua/
Обсяг курсу	24 години аудиторних занять, з них: 8 год. лекційних занять, 16 год. семінарських занять та 66 год. самостійної роботи.

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Унаслідок вивчення дисципліни «Вплив медіаіндустрії на функціонування громадської думки» студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначення таких понять як «масова комунікація», «громадська думка», «спін», «інформаційні технології», «пропаганда» тощо; основних дослідників громадської думки; особливості масово-комунікаційних процесів в українському інформаційному просторі; <p>На основі вивчення теоретичного матеріалу уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розрізняти взаємозв'язок фізичного, віртуального та інформаційного просторів; -здійснювати аналіз комунікативного процесу; -визначати базові принципи впливу на аудиторію на прикладі конкретних публікацій у ЗМІ. <p>застосовувати отримані знання і практичні навички у журналістській практиці;</p> <ul style="list-style-type: none"> -впроваджувати механізми функціонування громадянської думки у різні сфери життєдіяльності; - опрацьовувати соціологічні дані; - аналіз інформаційного ринку; -використовувати принципи інформаційної політики.
<p>Ключові слова</p>	<p>Громадська думка, вплив, медіаіндустрія.</p>
<p>Формат курсу</p>	<p>Очний і заочний</p>
<p>Теми</p>	<p style="text-align: center;">Теми лекцій (4 теми, 8 год.) Див. СХЕМУ КУРСУ</p> <p>Змістовий модуль 1. «Структура і функції комунікації в суспільстві» Тема 1. Сутність комунікації. Робота з масовою аудиторією. Тема 2. Історичний зріз комунікативного дискурсу в Україні. Громадська думка в Україні і світі.</p> <p>Змістовий модуль 2. «ЗМІ у системі формування громадянського суспільства» Тема 3.Мас-медії як об'єкт і суб'єкт впливу Тема 4.Комунікативні майданчики як механізм управління свідомістю</p> <p style="text-align: center;">Теми семінарських занять (8 тем, 16 год.)</p> <p>Тема 1. Моделювання реальності за допомогою ЗМІ Тема 2. Шляхи формування громадської думки в Україні Тема 3. Інформаційна політика у сучасних ЗМІ Тема 4. Вплив ЗМІ на формування громадської думки Тема 5. Психологія інформаційного впливу Тема 6.Чинники впливу на масову свідомість. Тема 7.Соціологія в журналістській діяльності. Тема 8. Медіа і громадянське суспільство.</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>залік</p>
<p>Навчальні методи та техніки під час викладання курсу</p>	<p>Лекції, семінарські, консультування, навчальна гра, презентації, проблемно-орієнтований метод.</p>

Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань із журналістикознавчих дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату.
Необхідне обладнання	У межах вивчення курсу є необхідність використання технічних засобів навчання (комп'ютер, мультимедійний проектор, доступ до мережі Інтернет, ноутбук, мобільний телефон чи планшет тощо)
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою Розподіл балів: Оцінювання упродовж семестру – робота на практичних заняттях від 1 до 5 балів, 8 практичних занять (40 балів).</p> <p>Модульний контроль відбувається у письмовій формі (написання тестових завдань) – 30 балів. Індивідуальне медіадослідження – 30 балів.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані під час поточного контролю, виконання самостійної роботи, презентація медіадослідження та бали за тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, якщо це не пов'язано з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що студентські роботи будуть самостійними, оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших авторів становлять приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, викладач надає виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам.</p>
Питання для модульного контролю	<p>Запитання для модульного контролю:</p> <p>Охарактеризуйте поняття громадська думка? Які чинники впливають на формування ГД у суспільстві? Від чого залежить максимальне сприйняття журналістського тексту? Які існують форми подання інформації? Які є способи підсилення довіри до журналістського тексту? Які засоби використовує журналіст для реалізації мети, задля якої був написаний його виступ? Яким чином розуміння журналістського тексту впливає на результативність журналістики? Що таке аудиторія? Яким чином її можна класифікувати? З чого розпочинається вплив на аудиторію? Які засоби формування уваги і зацікавлення ви знаєте? Які чинники впливають на аудиторне сприйняття текстів?</p>

	<p>Що є запорукою успіху журналістського твору? Від яких чинників залежить сприйняття інформації аудиторією? Місце і роль соціології у журналістській праці? Що таке соціологічна грамотність? Яким чином пов'язане формування громадської думки та імідж журналіста? Назвіть базові принципи інформаційної політики? Назвіть стратегічні інформаційні потоки? Охарактеризуйте особливості пропагандистських механізмів? Що називають «текстами впливу»? Наведіть приклад. Які механізми управління свідомістю ви знаєте? Що таке інформаційна війна? Що таке смислова війна? Що означає термін «постжурналістика»? Що належить до невидимих інформаційних впливів? Які вам відомі психологічні чинники засвоєння інформації? Що вам відомо про історію формування громадської думки в Україні та у світі? Який різновид аргументації сприяє ефективності журналістського твору? Яким чином відбувається колективне сприйняття інформації? Які інституції, окрім ЗМІ, впливають на формування громадської думки?</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
Змістовий модуль 1. «Структура і функції комунікації в суспільстві»					
1-4 тижні	Тема 1. Сутність комунікації. Робота з масовою аудиторією.	Лекція / Практичне заняття	1.Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни. – К.: Вид. дім. «Києво-Могилянська академія», 2015. – 497 с. 2.Різун В. Теорія масової комунікації: Підручник. Електронний ресурс: режим доступу: http://journlib.univ.kiev.ua/per Lec_z_tmc 2007.pdf 3. Квіт С. Що таке медіа дослідження?// Українська журналістика: умови формування та перспективи розвитку: зб. наук пр. – Черкаси, 2007. – Режим доступу: http://blogosphere.com.ua/	Опрацювання теоретичних джерел, навчальної літератури. Моніторинг медіа на предмет відображення у них громадської думки. (4 год)	2 тижні
5-6 тижні	Тема 2. Історичний зріз комунікативного дискурсу в Україні. Громадська думка в Україні і світі.	Лекція / Практичне заняття	1.Квіт С. Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім «Києво-Могилянська», 2008. – 206 с. 2.Потятиник Б. Медіа: ключі до розуміння. – Львів., 2004. 3. Гвоздев В. М. Блогінг як вияв і знаряддя громадянської журналістики / В. М. Гвоздев // Вісник Львівського університету. Серія: журналістика. – 2013. – Вип. 38. – С. 469–476.	Порівняльна характеристика розвитку ГД в Україні та світі. (Доповідь) (4 год)	2 тижні
Змістовий модуль 2 «ЗМІ у системі формування громадянського суспільства»					
7-10 тижні	Тема 3.Мас-медії як об'єкт і суб'єкт впливу	Лекція / Практичне заняття	1.Почепцов Г. Токсичний інфопростір. Як зберегти ясність мислення і свободу дії /Георгій Почепцов // Vivat.- 2022.- 384с. 2.Забужко О. Найдовша подорож.- 2022.- 364с. 3.Пітер Сінгер,Емерсон Брукінг Війна лайків. Зброя в руках соціальних мереж. Видавництво «Клуб Сімейного Дозвілля», - 2019.- 320 с.	Аналіз інформаційної політики у сучасних ЗМІ (різних типів власності) (4 год.)	2 тижні
11-14 тижні	4.Комунікативні майданчики як механізм	Лекція / Практичне заняття	1. Городенко Л. М. Комунікативні парадигми розвитку мережевих	Чинники впливу на масову свідомість. Аналіз	2 тижні

	управління свідомістю		соціальних спільнот [Електронний ресурс] / Л. М. Городенко // Інформаційне суспільство. – 2014. – Вип. 19. – С. 68–72. 2.Рудик М. Вплив соціальних медіа на формування громадської думки/ Мирослава Рудик // Вісник Львівського університету. Серія Журналістика. – 2020. – Вип. 48. – С. 198–206. 3.Пітер Сінгер,Емерсон Брукінг Війна лайків. Зброя в руках соціальних мереж. Видавництво «Клуб Сімейного Дозвілля», - 2019.- 320 с.	соціологічних даних у медіа. (4 год.)	
15-16 тижні		Лекція / Практичне заняття		Презентація медіадосліджень (як медіа репрезентують громадську думку) (4 год.)	Тиж день

Розробниця доц. Рудик М. С.
